HEEMKRING OKEGEM

MEDEDELINGEN

4° JAARGANG 1979 _ 2

M E D E D E L I N G E N

TIJDSCHRIFT VAN HEEMKRING OKEGEM

Verantwoordelijke uitgever : P. De Jonge, Hazeleerstraat, 23 9471 Okegem

Uitgegeven met de steun van het Stadsbestuur van Ninove en van het Provinciebestuur van Oost-Vlaanderen.

V I E R D E J A A R G A N G 1 9 7 9 N R. 2

I N H O U D

- Historische schets van de vrije gemengde lagere en kleuterschool blz. 38
- Kringnieuws blz. 78

--oOo--

HISTORISCHE SCHETS VAN DE VRIJE GEMENGDE LAGERE EN KLEUTERSCHOOL

Inleiding.

De eerste brochure die van Heemkring Okegem in 1975 van de pers kwam was getiteld : "132 jaar gemeentelijk onderwijs te Okegem".
Deze uitgave verscheen naar aanleiding van de opheffing van de gemeenteschool door de gemeenteraad op 22 september 1975.
Het werkje, van de hand van H. Van Isterdael en J. Van der Speeten, kende een groot succes en was reeds na enkele weken uitverkocht.
Toen ook had de Heemkring de idee opgevat de geschiedenis van de vrije school op te zoeken en deze bij een passende gelegenheid in het Mededelingenblad te laten verschijnen.
We oordeelden dat 1979, het jaar waarin speciaal de aandacht wordt opgeëist voor het Kind, dan ook een geschikt moment is om een korte historische schets van de vrije school te laten verschijnen.
De gegevens voor deze bijdrage hebben we vooral geput uit de Notulen van de gemeenteraad en voor een gedeelte ook uit de schaarse restanten van het schoolarchief.
We betuigen dan ook de Eerwaarde Zusters van het klooster van Okegem en van Ninove onze dank voor hun medewerking.
Met deze korte historiek willen we in naam van onze dorpsgemeenschap ook een dankbare hulde brengen aan allen die zich voor de Okegemse kinderen hebben ingezet.

1. Oprichting en eerste jaren.

De Vrije Lagere School ontstond door het initiatief van een groep vooraanstaande personen uit onze gemeente in het jaar 1894. Dit jaartal staat trouwens nog te lezen op het dak van het klooster.
Voorafgaandelijk zou men zich de vraag kunnen stellen of er op dat ogenblik wel nood was aan een nieuwe school, vermits er reeds een gemeenteschool bestond die toegankelijk was voor jongens en meisjes.
Waarschijnlijk heeft de politieke toestand van die jaren hierin een rol gespeeld. Vooral de stichting en de opkomst van de Christene Volkspartij (Okegem 15 april 1893) moet een aanleiding geweest zijn.
Ons dorp werd toen bestuurd door leden van de Katholieke Partij die tevens harde tegenstrevers en bekampers van de Daensisten of Christen-Democraten waren.
Er was ook geen goede verstandhouding tussen het personeel van de gemeenteschool en het gemeentebestuur : schoolhoofd Juliaan Van der Speeten, die lid was van de Christene Volkspartij lag regelmatig overhoop met het bestuur.
Daarbij komt nog dat de gemeenteraad in 1893 het ontslag eist van juffrouw Juliette de Waegenaere die sedert 1887 het onderwijs aan de meisjes verstrekte in de gemeenteschool.
Deze school telde op 15 november 1893 120 kinderen, 64 jongens en 56 meisjes.
Die toestanden vooral hebben een groep personen tot de oprichting van een private school doen besluiten.
Er werd in de loop van 1893-94 een comité in het leven geroepen dat voor de goede gang van zaken moest instaan.
Waarschijnlijk werd dan bij de plechtige openstelling van de school een foto genomen van deze groep personen die deel uitmaakten van het "comiteit".
Deze foto vindt men terug in "Herinneringen aan Okegem II" Annalen 1978.[3]
Maakten deel uit van het comité : E.H. Pastoor De Graeve,

burgemeester J. Van den Berghe, schepenen Judo Van Holder en Jan Covens, koster Pieter De Smet, gemeenteontvanger Frans Boon en leden van de Kerkfabriek en Armbureel : Alexis Van Damme, Adriaan Van den Berghe, Eduard Eeman, Jan Baptist Baeyens en Frans Van Boxstael.
Over de plannen en bouw zelf is niets nagebleven. De schaarse inlichtingen hebben we verkregen van enkele oudere personen.
Op een stuk grond ter beschikking gesteld door Jan Covens, die samen met zijn zusters eigenaar was van de hoeve en boomgaard gelegen tegenover de kerk, werd een gebouwencomplex opgericht bestaande uit een woning voor het onderwijzend personeel en een schoollokaal.
Het was vooral schepen Judo Van Holder die de grote promotor van de private school was. Hij was het ook die tijdens de schoolstrijd van 1879-1884 zich als groot verdediger van de katholieke school tegen de officiële school heeft opgesteld. Volledig op zijn kosten liet hij op zijn eigendom langs de Luipaardweg een schooltje bouwen waarin aan de meeste jongens en meisjes van Okegem les gegeven werd door Pieter De Smet en juffrouw Delphine Van Damme. (1)
Judo Van Holder liet op een stuk akkerland gelegen langs de Bosstraat de grond uitvormen tot kareelstenen die nodig waren voor de bouw van de private school.
Andere milde personen hebben financieel en materieel meegeholpen aan de bouw. Er werd ook een toneelvoorstelling gegeven waarvan de opbrengst integraal aan de schoolbouw besteed werd.
In het register van de briefwisseling van het gemeentebestuur aan het provinciebestuur vonden we ook een interessante inlichting : "... de goederen van Kerk en Armen zijn verpacht, alsook de goederen van schier al de eigenaars van de gemeente. Ze zijn verhuurd voor 9 jaar (van 1894 tot 1903) voor 3550fr. en deze som dient tot het betalen van de bouwing van de meisjes- en bewaarschool." (29 augustus 1898)

---

(1) Van Isterdael H. - Van der Speeten J. : 132 jaar gemeentelijk onderwijs te Okegem - Annalen 1975.

Men beschikte nu in het jaar 1894 over een schoolgebouw en woning. Nu moest nog uitgekeken worden naar onderwijzend personeel.
In de loop van dat jaar werden contacten gelegd met de Congregatie van de Zusters der Heilige Harten van Jezus en Maria, waarvan het moederhuis te Ninove gevestigd is op de plaats waar het begijnhof vroeger was.
Deze kloostergemeenschap werd in 1836 gesticht door E.H. Vergauwen, onderpastoor van de stad Ninove. Hij vond in Juffr. Tibbaut uit Wetteren een geschikte persoon om met enkele medewerkers te voorzien in het onderwijs en de ziekenzorg van de jeugd. De kloosteractiviteiten van de vroegere Grauwe Zusters waren door de komst van de Fransen weggevallen. De congregatie van de Zusters der H. Harten zou deze activiteiten weer opnemen en geleidelijk hoger opvoeren. Daartoe ontving zij de bisschoppelijke goedkeuring in 1839.
Begin september 1894 kwamen drie zusters uit het klooster van Ninove zich te Okegem vestigen, nl. Zuster Amanda (Alexandrina De Winne), Zuster Gertrude (Annette Van Cauwelaert - zuster van de grote staatsman Frans Van Cauwelaert) en Zuster Livine (Febronie Van de Sijpe).
Ze namen hun intrek in het grote gebouw rechtover de kerk en vormden hier de eerste kleine kloostergemeenschap waarvan zuster Amanda de overste was. Het lag in hun bedoeling bij het begin van het nieuwe schooljaar onderwijs te verstrekken aan de meisjes van de lagere school en aan de kinderen van de bewaarschool.
Op 7 september 1894 behandelde de gemeenteraad de aanvraag gericht aan het college om de vrije meisjesschool en bewaarschool te willen aannemen.
De raad treft volgende besluiten :

1. De vrije meisjesschool gestaan en gelegen in deze gemeente aan de Plaats, bestuurd door Juffrouw Annette Van Cauwelaert, gediplomeerde uit de normaalschool van Sint-Niklaas, wordt bij eensluidende stemmen aangenomen. Er zal haar een vaste jaarwedde van 700 fr. uitbetaald worden. Zij zal haar aan

al de voorschriften van de wet van 20 september 1884 art. 9 moeten gedragen en de aanneming zal een aanvang nemen met de 1e oktober 1894... (zie bijlage 1)

2. De bewaarschool voor kinderen der beide geslachten van 4 tot 6 jaar gestaan en gelegen in deze gemeente aan de Plaats wordt bij eensluidende stemmen aangenomen en zal bestuurd worden door Juffrouw Febronie Van de Sijpe voor en mits een vaste jaarwedde van 700 fr. Zij zal aan de voorschriften van de wet moeten gedragen en de aanneming zal een aanvang nemen met de 1e oktober 1894.

3. De bestuurster (overste) is gelast met de reiniging van de lokalen, de verwarming der schoolzalen en het leveren van de schoolbehoeften. Een bijzonder krediet zal in het schoolbudjet gebracht worden om de bestuurster schadeloos te stellen wegens het leveren van de grondstoffen voor het aanleren der naaldwerken.

Misschien past hier wat commentaar bij de wet op de aanneming van scholen. (2)
Aan de aanneming ligt een overeenkomst ten grondslag die aangegaan werd tussen de gemeente en het schoolcomité.
Enerzijds verleent de gemeenteraad zekere voordelen aan de school, anderzijds gaat het bestuur van de school de verbintenis aan dat het de kinderen van de gemeente zal onderwijzen en opvoeden en daarbij de vereisten van de wet en de voorwaarden van het contract zal nemen.

Een gemeente mag alleen bestaande scholen aannemen, die reeds overeenkomstig een bepaald artikel van de schoolwet. Bij de voorwaarden in dat artikel opgelegd komt nog een dubbele verplichting : 1. de wedden van de leden van het onderwijzend personeel vallen ten laste van de gemeente.

2. de gemeente moet jaarlijks een voldoende som verlenen tot betaling van het schoolgerief voor de leerlingen, die recht hebben op kosteloos onderwijs.

---

(2) Aug. Troch : Wet tot regeling van het Lager Onderwijs. Aantekeningen en bespreking.

Doch de gemeenten mogen nog andere voordelen toestaan : b.v.
- gebruik van schoollokalen die aan de gemeente toebehoren ;
- dekking der onkosten voor verwarming en reiniging van de lokalen, prijsuitreiking, schoolreizen enz.

Ze mogen ook verplichtingen opleggen b.v. vaststellen van het schoolreglement, schooluren, verloven.

De overeenkomst wordt opgesteld in behoorlijke vorm en door beide partijen ondertekend. Het contract wordt in drievoud opgemaakt : één voor het gemeentebestuur, één voor het schoolcomité en één voor het dossier.
Het schoolbestuur maakt een staat van inlichtingen op en de beide documenten worden door de gemeenteraad goedgekeurd.
Het ganse dossier wordt daarna naar het Ministerie gezonden.

In bijlage 2 vindt men de overeenkomst bij het heraannemen der vrije gemengde lagere school en bewaarschool.

Nog voor het schooljaar 1894-95 een aanvang nam besliste de gemeenteraad nog dat de overblijvende lessenaars van de gemeenteschool aan de aangenomen school in bruikleen gegeven werden op voorwaarde dat ze op het eerste verzoek zouden teruggegeven worden.

Op 15 november 1894 waren in de vrije aangenomen school 49 meisjes in de Lagere School en 75 kinderen in de bewaarschool (39 jongens en 36 meisjes)ingeschreven.
Dat was dus een vrij goede start voor de nieuwe school en het moet een niet te onderschatten taak geweest zijn voor de leerkrachten, vooral voor de zuster van de bewaarschool, die zich over zo'n massa kinderen moest ontfermen.

Op 16 maart 1898 keurt de gemeenteraad de heraanneming van de vrije meisjesschool goed en dit voor een termijn van 10 jaar beginnende op 1 april 1898.
Het was een overeenkomst afgesloten door het schepencollege Jan Van den Berghe, burgemeester, schepenen Jan Covens en Judo Van Holder en door de beschermers-bestuurders van de school : E.H.R.Bické, pastoor, Frans De Dier, August Baeyens en Pieter Jaak De Smet.

Er was o.m. besloten dat de raad de heraanneming toestaat voor 10 jaar lopende van 1 april 1898 tot 1 april 1908. De raad zou ook volgende voordelen verzekeren :

- 700 fr. als vaste jaarwedde van de onderwijzeres, betaald per maand tegen kwijtschrift ;
- voor de schoolbehoeften zou er 2 fr. per leerling en voor de grondstoffen voor de leergang naaien zou 1 fr. per leerling betaald worden.

Met de staat van inlichtingen gegeven door het schoolbestuur over de vrije lagere school vernemen we iets over het schoolgebouw zelf en de klaslokalen.
Dit verslag deelt mee dat de vrije lagere school voor meisjes bestuurd wordt door Mej. Alexandrina De Winne (Zuster Amanda). Het klaslokaal is droog en goed verlucht en is 11,40 m lang, 7,70 m breed en 4,50 m hoog. Er zijn 8 vensters die een totale oppervlakte hebben van 17,30 m^2. Aan 58 meisjes wordt les gegeven door Mej. Antonia Van Cauwelaert, geboren te O.-L.-Lombeek op 1 augustus 1873 en die het diploma behaald heeft te Sint-Niklaas op 28 augustus 1894.
De school bezit ook een oefenings- en speelplaats die een oppervlakte heeft van $\pm$ 300 m^2 (3a).
Van de bewaarklas is er in het verslag geen sprake en we veronderstellen dat dit klaslokaal gelegen was naast dat van zuster Gertrude in het gebouw dat evenwijdig loopt met het kloostergebouw zelf.

In september 1899 wordt tot de verkoop besloten tussen de familie Covens (eigenaars van de grond waarop de gebouwen stonden) en 4 zusters van de Congregatie van de H. Harten nl. Maria De Bruyn (zuster ...), Odile De Jonghe (zuster ...), Celestine Uyttenhove (zuster ...) en Louisa De Medts (zuster Angèle).
In de akte verleden door notaris August Van Oudenhove op 9 september 1899 wordt een beschrijving gegeven van de goederen die aangekocht worden door de zusters.

1. Een deel lusthof met bomen en houtgewassen eropstaande palende van voren aan de straat, rechts aan de verkopers

en links aan Baeyens en Van Holsbeek.

2. Een woonhuis met aanhorigheden, koer en gebouw geschikt voor school.

3. Een deel moestuin liggende achter voorsdreven gebouw.

Voorschreven goederen hebben een oppervlakte van 21a 30ca en de kopers kwamen in bezit van deze goederen mits betaling van 5500 fr. doch de familie Covens behield het vruchtgebruik van de nummers 1 en 3.
De koopsters kochten de goederen in het "gemeen" voor hun leven en voor de langstlevende van hen, na het afsterven van de andere.
Waarom precies tot de verkoop besloten werd is niet gekend.
De school en klooster werden nu eigendom van de kloostergemeenschap die van af dat ogenblik moet instaan voor het onderhoud.

2. De meisjesschool wordt een gemengde school.

Begin 1900 stelt de gemeenteraad vast dat de onderwijzer van de gemeenteschool C. De Neve te veel leerlingen heeft om op een goede wijze les te kunnen geven. Het schepencollege stelt daarom voor dat er in de aangenomen meisjesschool een klas voor jongens opgericht wordt en dat de gemeente zal bijdragen in de vergoeding van de onderwijzeres.

Op 8 april 1900 komt deze kwestie nogmaals ter sprake in de gemeenteraad. Er staat in de Notulen genoteerd : "De aangenomen lagere meisjesschool met één klas, alwaar plaats is voor twee klassen zal eerlang aangenomen worden als gemengde school met twee klassen.
Daardoor zal de overbevolking in de gemeenteschool verdwijnen.
In de kosten voor het stellen van een schutsel tussen de twee klassen en voor de nodige lessenaars zal de gemeente tussenkomen voor een som van 600 fr."

Meting van een deel grond bestaande in oplochting, moes en lusthof, gelegen te Ohegem, ten verzoeke van Mijnheer Jean Bovens.

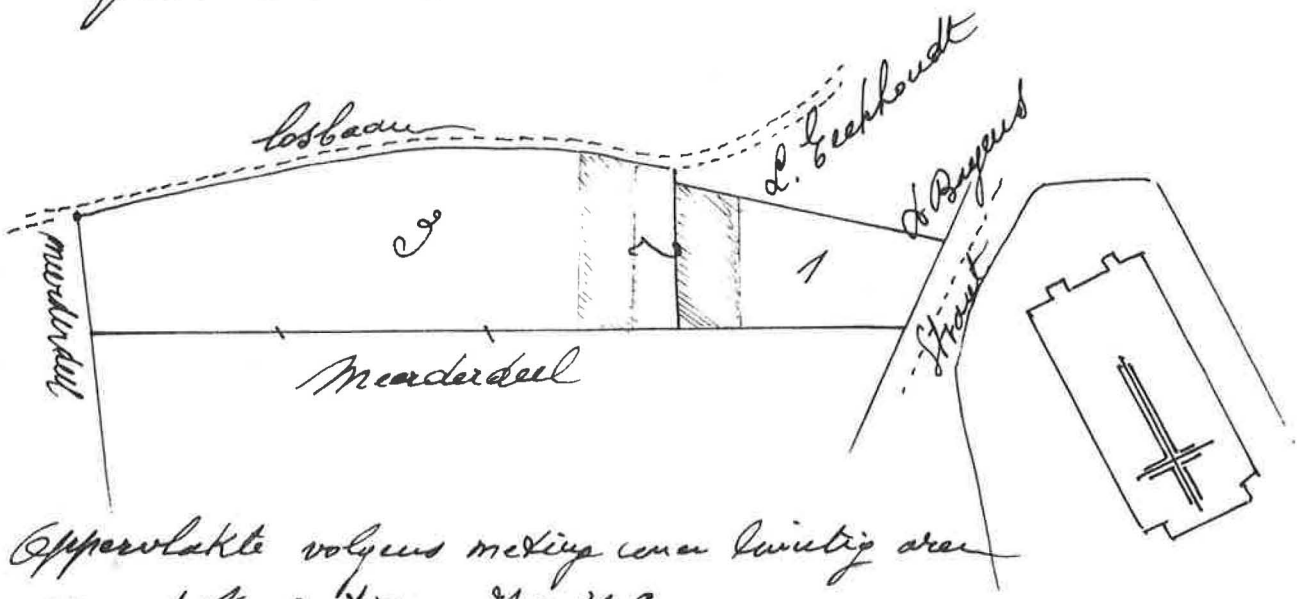

Oppervlakte volgens meting eenen twintig aren eenenderdig centiare 21 a. 31 c.

Paneel den 9 September 1899
(get.) Debeenhouwer Landm.

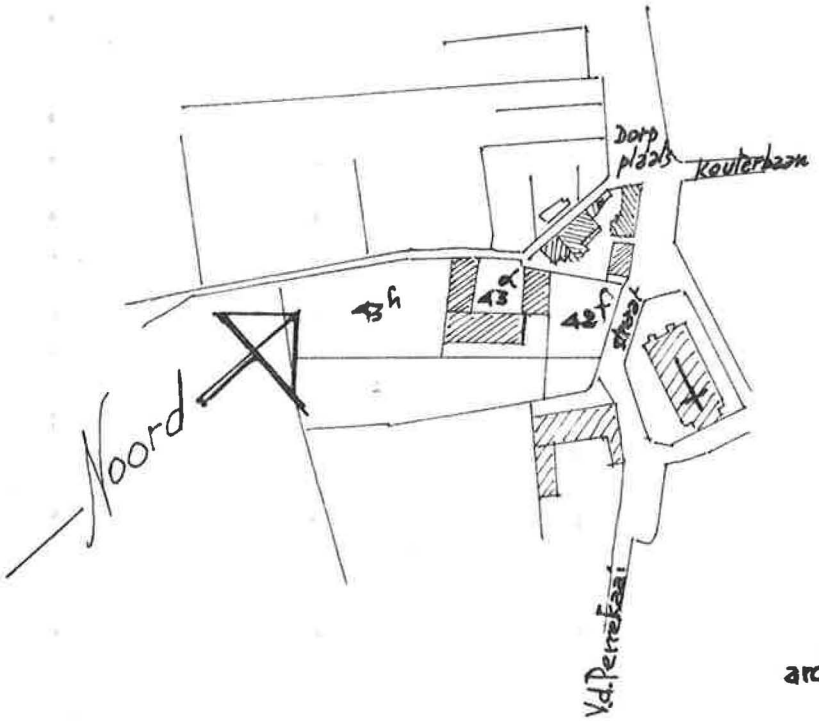

architect E. Van de Perre '79

Voor de aanvang van het nieuwe schooljaar, op 18 augustus 1900, wordt een nieuwe overeenkomst afgesloten tussen het schepencollege en het beschermcomité of schoolcomité.
Hierin staat o.m. vermeld dat de gemeenteraad voor 10 jaar de heraanneming toestaat van de reeds aangenomen meisjesschool, die nu als vrije gemengde lagere school opgeschreven staat met ingang van 1 oktober 1900.
Als voordelen worden er toegekend : 2 maal 700 fr. als jaarwedde van de twee onderwijzeressen en 2 fr. per leerling voor de schoolbehoeften.
De staat van inlichtingen, verstrekt door het schoolbestuur, geeft ons een duidelijk beeld van de school. Ze wordt nog altijd bestuurd door Mej. Alexandrina De Winne (Zuster Amanda).
Het schoollokaal is droog gelegen en goed verlicht (4 vensters per klas) en bevat twee klassen die dezelfde afmetingen hebben : 5,70 m lengte - 7,70 m breedte en 4,50 m hoogte. Het aantal leerlingen dat school liep was vrij hoog : voor de 1e klas 58 en voor de tweede 55.
Titularissen van de klassen waren : Mej. Ant. Van Cauwelaert (zuster Gertrude) en Mej. Maria De Bruyn (zuster Hubertine)
Het houten schutsel dat de scheiding vormde tussen de twee lokalen hebben velen nog zien staan toen ze in de bewaarklassen zaten bij zuster Julia en zuster Anna.
Vanaf het schooljaar 1900-1901 blijven dus ook de kleinste jongens van het 1e en misschien ook het 2e leerjaar in de zustersschool. We kunnen dit trouwens vaststellen op een paar foto's van gemengde klassen, die ook in het foto-album II staan.
De zusters waren werkelijk begaan met het onderwijs van de kinderen want zelfs 's zondags werd er klas gegeven. Dit was waarschijnlijk nodig om de kinderen die tijdens de week niet naar school konden of mochten omdat ze thuis moesten helpen, toch te leren lezen en schrijven.

In 1908 gebeurt de heraanneming van beide afdelingen van de school. De lagere school behoudt haar twee klassen doch de bewaarschool wordt aangenomen als vrije gemengde school met

twee klassen. Want vanaf het nieuwe schooljaar zal deze afdeling toegankelijk zijn voor de kinderen van 3 tot 6 jaar. (vroeger werden alleen de kinderen aanvaard die 4 jaar oud waren).
We krijgen dan zuster Brigitte als hulponderwijzeres.

3. De eerste verbouwing en vergroting.

Ook de lagere school moet aan uitbreiding doen wegens het groot aantal kinderen die ingeschreven zijn.
Vanaf 1 januari 1911 wordt de school aangenomen met drie klassen.
Wie de derde titularis was hebben we niet met zekerheid kunnen uitmaken, we veronderstellen dat het zuster Christine was (Maria Mertens) want die staat in de bevolkingsregisters ingeschreven vanaf 30 januari 1911.

Waarschijnlijk is vóór 1910 de eerste grote verbouwing gebeurd : links van het kloostergebouw (vanop de straat bekeken) werd een gebouw opgetrokken dat twee klaslokalen en een grote gang, waar de kinderen hun kleren konden bergen, bevatte.
Op de oudste zichtkaarten van het klooster (zie Herinneringen aan Okegem I) valt dit gebouw duidelijk op door zijn zes grote vensters langs de zijde van de hoeve van J. Van den Berghe.
Vanop de speelplaats had men langs een grote dubbele deur toegang tot deze lokalen, die bestemd waren voor de twee hoogste klassen van de lagere school. Het oudste gebouw moest dan twee bewaarklassen bevatten en de laagste klas van de lagere school, die gemengd was, waar dus jongens en meisjes samen lessen volgden maar ieder langs zijn "kant".

Bij aanvang van het schooljaar 1911-12 doet de eerste wereldlijke onderwijzeres haar intrede in de zusterschool, nl. juffrouw Leonie Maersschand, afkomstig van Zwijnaarde.
Ze werd aanvaard door de gemeenteraad en deze kent haar een jaarwedde van 1000 fr. toe.
Als tweede wereldlijke leerkracht moeten we juffrouw Maria Boessaert van Goefferdingen vermelden. Haar aanneming ge-

beurde op 25 september 1917 en dit met een jaarwedde van 1100fr. plus 150 fr. vergoeding voor verblijfkosten. Verder vinden we ook nog de namen terug van de juffrouwen Hortense Mertens en Nathalie De Duffeleer die in de na-oorlogse periode als tijdelijke leerkrachten fungeerden.

Het past hier ook tevens een speciale hulde te brengen aan een van de grote figuren uit de beginperiode van de school nl. Zuster Gertrude (Antonia Van Cauwelaert).
Ze werd in 1915 naar Ninove geroepen om er de taak van bestuurster van de lagere school op zich te nemen. In 1933 wordt ze zelfs tot algemene overste van de Congregatie verkozen.
Sta me toe dat ik één volzin die op haar doodsprentje stond aanhaal en die haar zo duidelijk typeert :
"Het onderwijs en de opvoeding van de jeugd zijn haar levenstaak geweest en al haar leerlingen getuigen dat haar voorbeeld en haar toewijding voor allen een onvergetelijke les zijn geweest".

4. En steeds maar bijbouwen.

De eerste jaren na de eerste wereldoorlog is er opnieuw gebrek aan lokalen, waarin de kinderen op een behoorlijke manier kunnen ondergebracht worden.
Zodoende beslist men een klas aan te bouwen met bijhorende "kleederbewaarplaats" bij het reeds bestaande gebouw.
Als we het plan bekijken, opgemaakt door bouwmeester J. Birmant van Ninove op 12 februari 1920, zien we dat de nieuwe klas in het verlengde van de bestaande twee klassen langs de linkervleugel bijgebouwd wordt.
De school beschikt dus van nu af over 4 klassen voor de lagere school en twee klassen voor de bewaarschool.

Vanaf 1 oktober 1920 is de vrije gemende lagere- en bewaarschool terug aangenomen voor de duur van 10 jaar.
Het beschermcomité was dan als volgt samengesteld : J. Cnockaert, pastoor en A. Bruyland, J. De Dier, Fr. Van Cotthem en O. Gies.

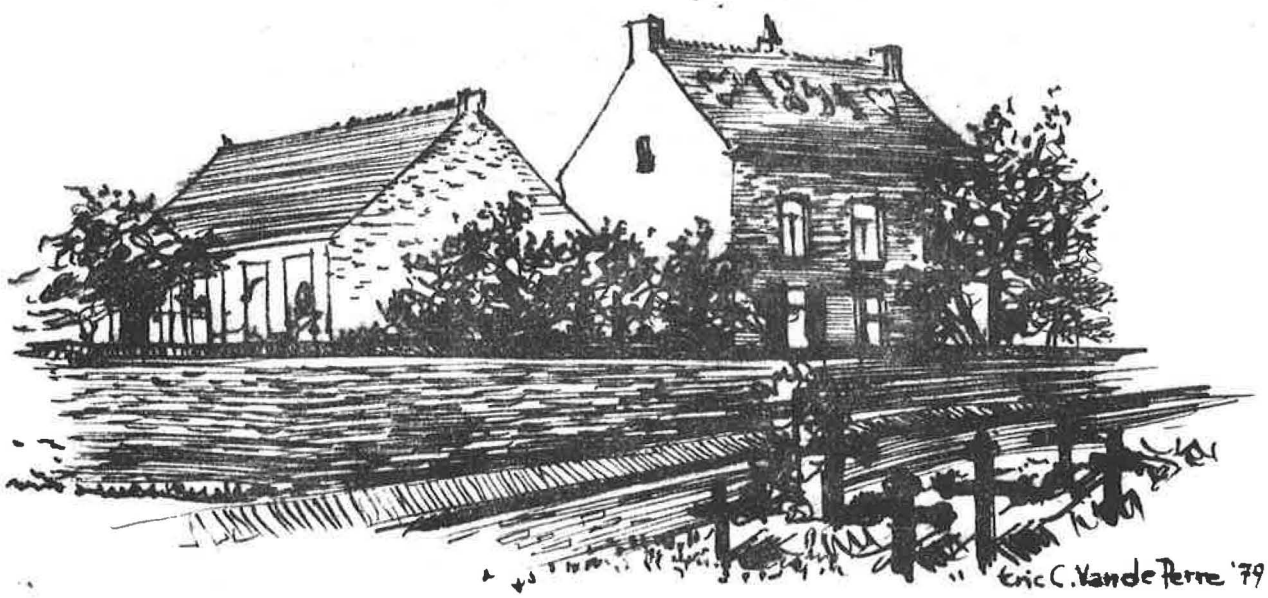
Eric C. Vande Perre '79

Eric C. Vande Perre

Het onderwijzend personeel bestond uit : Zuster Angèle (bestuurster), Zuster Colette en juffr. Amata Vermeulen die juffr. Leonie Maersschand verving, die in 1919 huwde met C. De Dier. (Toen was het aan gehuwde vrouwen niet toegelaten les te geven in het vrij onderwijs.)

Vanaf het schooljaar 1921-22 werd dokter L. Van Bever aangesteld om maandelijks het geneeskundig onderzoek te doen van de leerlingen.
In de loop van de volgende jaren komen volgende onderwijzeressen de rangen van het onderwijzend personeel vervoegen en blijven vele jaren een flinke ploeg vormen.
- Op 21 februari 1923 wordt juffr. Thérèse Van Cotthem benoemd en vervangt juffr. Amata Vermeulen die gehuwd was met Felix De Troy, koster op onze parochie.

- Op 4 oktober 1926 komt juffr. Germaine Broeckaert de rangen aanvullen en vervangt juffr. Germaine Van der Mijnsbrugge die op haar beurt Zuster Colette verving op 1 oktober 1925.

- Op 23 september 1930 wordt juffr. Alberta Buyl benoemd tot onderwijzeres aan de aangenomen school en die aldus de vierde leerkracht wordt.

- Zuster Amelie (Louise Dumon) wordt van 1 oktober 1923 bestuurster van de lagere school.

Wat zeker ook moet vermeld worden is de overdracht die gebeurd is door de zusters die in 1899 eigenaressen werden van het klooster, schoolgebouwen en tuin.
Op 19 mei 1924 werd de eigendom overgedragen aan de "Maatschappij zonder winstgevend doel Zuster der H. Harten" te Ninove. Deze vereniging werd officieel gesticht op 2 mei 1922 en afgekondigd in het Belgisch Staatsblad.
Maakten deel uit van de beheerraad : E.H. Leon Van den Steen, bestuurder, juffr. Pelagie Van Holder, kloosteroverste en juffr. Adèle Thienpont, kloosterzuster.
De waarde van de onroerende goederen werd toen op 30 000 fr. geschat.

De volgende heraanneming gebeurde op 19 juli 1929.
U vindt de tekst integraal weer in bijlage 2.

Daar bij aanvang van het schooljaar 1930-31 de oprichting van een vierde klas in de lagere school in het vooruitzicht gesteld wordt moet de gemeente de school heraannemen.
Bij deze heraanneming van lagere- en bewaarschool wordt door het provinciebestuur opmerkingen gemaakt en de Deputatie deelt aan het College mee dat het bestuur van de school uitgenodigd moet worden om volgende verbeteringen tot stand te brengen :

- de speelplaats moet vergroot en verbeterd worden ;
- er bestaan te weinig gemakken en waterplaatsen ;
- de ligging van de aanhorigheden is anti-hygienisch ;
- de huidige banken - lessenaars moeten vervangen worden door andere ;
- het betaamt dat grotere borden met vleugels in de klassen van de bewaarschool aangebracht worden.

Dat het bestuur van de vrije school aan die voorwaarden tot heraanneming gevolg heeft gegeven, vernemen we in het Ministerieel schrijven van 16 maart 1931. De minister laat aan het gemeentebestuur weten dat alles in orde is voor wat het inrichten van een 4e klas betreft want : "het ontbrekende mobilair werd aangeschaft en voor een tweede speelplaats en behoorlijke afhankelijkheden werd gezorgd."
De vrije school is dus officieel heraangenomen en het contract loopt van 1 oktober 1930 tot 30 september 1936.

De school beschikte dus van het begin der dertiger jaren over een grote en kleine speelplaats. (zie grondplan van de school en klooster) De kleine speelplaats verschafte nog een tijdje voldoende speelruimte voor de kinderen van de bewaarschool, zodat deze niet onder de voet gelopen werden door de grotere jongens en meisjes.
Men had toegang tot de grote speelplaats langs een ijzeren hek dat geplaatst was achter het oudste gebouw. De speelplaats was vroeger niet geplaveid, zodat bij regenweer het een ge-

ploeter in de modder werd. Gelukkig gaf een overdekte speelplaats bij slecht weder een kleine beschutting aan de kinderen.

Dat de gemeenteraad de vrije school nog altijd genegen is blijkt ook uit het feit dat op 1 juli 1931 een toelage van 3 000 fr. toegestaan wordt voor de aankoop van nieuwe schoolmeubelen.
In de loop van de dertiger, veertiger en zelfs een groot gedeelte van de vijftiger jaren bleef het onderwijzend personeel nagenoeg hetzelfde, alleen komt er een wijziging van het bestuur nl. zuster Amelie wordt in 1933 vervangen door zuster Madeleine die op haar beurt in 1939 afgelost wordt door zuster Constance.

Het schoolbestuur zette in de dertiger jaren en volgende decennia ook zijn poorten open voor culturele zaken. Lange tijd is de bibliotheek van het Davidsfonds bestuurd door Gustaaf Van de Perre hier in een van de lokalen van de zusterschool gehuisvest geweest. Deze bibliotheek, die in de voorbije jaren druk bezocht werd, was zelfs door de gemeente aangenomen en kreeg een gemeentelijke toelage.

De missiebond kende ook vóór W.O. II een grote bloei en werking dank zij de steun van het schoolhoofd zuster Madeleine. Vele jonge Okegemse meisjes werden lid van de bond en kwamen regelmatig samen om kleedjes te naaien voor de missies van de minderbroeders van Gent. Om wat zaad in 't bakje te krijgen werden ook regelmatig Vlaamse kermissen gegeven op de speelplaats van de school.

Ook op parochiaal vlak lieten de zusters zich niet onbetuigd : wie van ons denkt niet met heel wat heimwee terug aan de luisterrijke processies van weleer. Al die mooie klederen werden met heel wat zorg opgeborgen in de grote kasten die in verschillende lokalen van de school stonden. Het was dan ook een hele karwei om al die verklede groepen tijdig in gereedheid te brengen op de grote speelplaats als de processie uitging.

5. De tweede grote verbouwing (1947-1956).

Na de tweede wereldoorlog is de schoolbevolking terug gestegen, zodat de schoolinspectie herhaaldelijk aandringt om de bestaande klassen aan te passen aan het aantal leerlingen. Het schooljaar startte met 139 ingeschreven leerlingen in de lagere school en 121 kinderen in de bewaarschool.

Op 28 mei 1947 vraagt de voorzitter van de V.Z.W.D. Zusters der H. Harten de toelating om een gedeelte van de lokalen te mogen verbouwen. Hij vraagt de toestemming om drie nieuwe klaslokalen te mogen bouwen op de reeds bestaande. Als reden wordt aangegeven dat de bestaande lokalen onvoldoende zijn gezien het groot aantal leerlingen en dat ze niet meer beantwoorden aan de eisen van het toezicht.

Door de Technische Dienst van de Belgische Boerenbond is een ontwerp opgemaakt dat goedgekeurd wordt en in de loop van 1947 kan uitgevoerd worden.

Het linkergebouw krijgt een verdieping bij waarin zich drie ruime klaslokalen bevinden en een grote doorgang.

Het mag ook gezegd worden dat de bouw van deze nieuwe klassen tot stand kwam dank zij de edelmoedige giften van vele inwoners.

Van zijn kant deed ook het gemeentebestuur zijn best om de voordelen aan de vrije school aan de noodwendigheden aan te passen.

Vanaf 1 oktober 1950 werden volgende bedragen vastgelegd :

- voor de aankoop van schoolgerief : 70 fr. per leerling ;
  naaigerief : 40 fr. per leerling ;
  grondstoffen voor de 4e graad : 50 fr. per leerling ;
- extra vergoeding voor de kookschool 4e graad : 1 000 fr. ;
- onderhoud klasmeubelen en lokalen schoonmaak, verwarming en verlichting : 2 250 fr. per klas ;
- prijsuitdeling : 10 fr. per leerling.

Aan de bewaarschool werden ook nagenoeg dezelfde voordelen toegekend. Deze cijfers zullen in de vijftiger jaren nog een paar keren aangepast worden.

Tijdens het schooljaar 1948-49 werden enkele onderwijzeressen door de ganse schoolgemeenschap gevierd voor hun zilveren ambtsjubileum. Bij deze gelegenheid werd een gedicht voorgedragen dat door onze plaatselijke schrijver G. Van de Perre opgesteld werd. We laten er u graag mee kennismaken.

Vieringen.

Aan onze gedecoreerde Juffr. onderwijzeressen.

Heil U, die op uw fiere borst
Nù 't kruis van ere draagt,
Omdat U vijf en twintig jaar
Den last van ziele schraagt ;
Omdat U door dien langen tijd
Getrouw ten dienste stond
En in uw klas uw liefst genot
Uw levensvreugde vond.
't Is waard dat 't Belgisch vaandel hoog
Vandaag de school nu siert
Dat heel het dorp U als heldinnen
van echte trouwe viert.
't Is waard dat onze Prins-Regent
In 't boek waar helden staan
Uw namen schreef en dat we U hier
Met wensen overlaân.
Voorwaar hoe zelden zijn z'er nog
Die vijf en twintig jaar
Getrouwe werkers zijn - Ga zoek
Ze met lanteernen maar
Bij klaren dag. Ze zijn zo raar
Daarom wenst elk verheugd :
Dat God U spaar, vele jaar
Gezond in vreê en deugd.

21.2.49

Bij de aanvang van het schooljaar 1949-50 werd een nieuwe bewaarklas ingericht zodat deze afdeling nu drie klassen telt. Er wordt voor het eerst een wereldlijke kleuterleidster in dienst genomen nl. juffr. Godelieve Evens.
Ook bij het begin van het schooljaar 1951-52 wordt gestart met vijf klassen in de lagere school en we mogen zeggen dat dit een hoogtepunt geweest is in de schoolgeschiedenis.
Er waren 139 leerlingen ingeschreven bij de aanvang van het schooljaar en wat opvallend is : de 4e klas (5e en 6e leerjaren) telde toen nog 32 leerlingen en de hoogste klas (7e en 8e leerjaren) 17 meisjes. Het was toen nog de gewoonte dat de meeste meisjes op de dorpsschool bleven tot ze hun plechtige communie gedaan hadden en dat diegenen die zinnens waren hun schooltijd te beëindigen op 14 jaar ook op school bleven waar ze dan de nodige opleiding voor de naai- en kookkunst kregen.

We lezen ook in het Notulenboek van de gemeenteraadsverslagen dat het gemeentebestuur tijdens de grote vakantie 1954 betondallen liet leggen op de speelplaats van de vrije school, zodat de kinderen van nu af vaste grond onder de voeten hadden.

6. De 4e verbouwing (1956).

In de loop van het jaar 1956 noteren we de 4e verbouwing van de school.
Nu komt het oudste schoolgebouw aan de beurt nl. het gebouw dat parallel loopt met het klooster.
De plannen hiervan werden opgemaakt door architect R. Cassiman en werden goedgekeurd te Gent op 11 juli 1956.
Het oude gebouw wordt opgetrokken en krijgt een verdieping die drie ruime klaslokalen bevat en een bureel voor de directrice.
In de oude lokalen wordt het schutsel weggenomen en dit wordt gebruikt voor het maken van een toneelpodium waarop ter gelegenheid vån schoolfeestjes kan toneel gespeeld worden.
Ook de derde klas van dit gebouw wordt van nu af gebruikt als

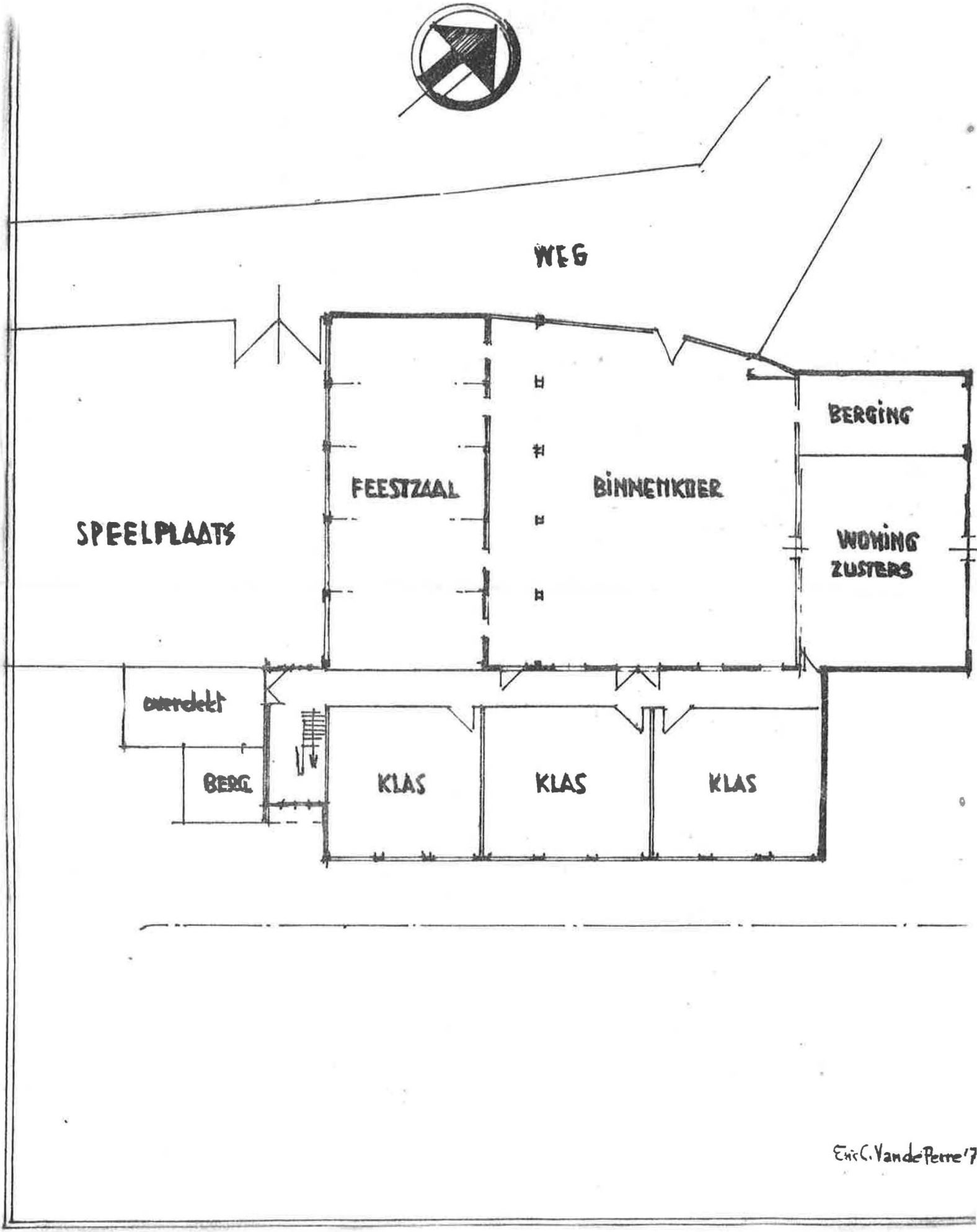

Eric C. Van de Perre '17

refterzaal waarin de middagblijvers hun middagmaal kunnen nemen.
De verbouwing kende in de loop van het schooljaar 56-57 zijn voltooiing en zodoende kon de gemeenteraad de heraanneming goedkeuren van de aangenomen gemengde school bestaande uit acht erkende en gesubsidieerde klassen : 5 voor de lagere school en 3 voor de bewaarschool.
Deze laatste aanneming door de gemeenteraad - want met het schoolpact afgesloten in 1959 vervalt de aanneming van scholen - verleent gunstige voordelen :

1. Aan de bestuurster en onderwijzeressen : de bij de wet voorziene jaarwedde en de wettelijke vergoedingen alsook de andere geldelijke voordelen die aan de gemeentelijke leerkrachten worden toegekend.

2. Aan het schoolcomité :
   - voor schoolbehoeften : 100 fr. per leerling ;
   - voor grondstoffen van de naailessen : 50 fr. per leerling ;
   - voor praktische huishoudkunde : 75 fr. per leerling en 1000 fr. vergoeding voor gebruik van de klas.;
   - voor verwarming, onderhoud van gebouwen en meubilair, reiniging van klassen : 300 fr. per klas ;
   - voor prijsuitdeling : 25 fr. per leerling.

Met ingang van het schooljaar 1957-58 neemt juffr. Thérèse Van Cotthem ontslag en gaat met pensioen nadat ze zich ruim 35 jaar actief heeft ingezet voor de schoolgaande jeugd. Er wordt geen nieuwe leerkracht meer benoemd zodat de lagere school nog vier klassen telt.

Met de benoeming van Odilon Vander Elst als schoolhoofd van de gemeenteschool schijnt er een einde te zullen komen aan de naijver die er steeds geweest is tussen beide scholen. Op 5 september 1958 wordt een verklaring ondertekend door de hoofden van beide scholen waarin heel wat hoopvolle gedachten staan opgetekend die alleen maar baat kunnen opleveren voor de ganse gemeenschap.

Okegem, 5 september 1958

Verklaring.

Tussen de ondergetekenden, burgemeester en schoolhoofd der gemeentelijke jongensschool en de Z.E.H. Voorzitter van het schoolcomité en de zuster bestuurster der aangenomen gemengde lagere school van Okegem wordt volgende overeenkomst gesloten met het doel het algemeen welzijn van het onderwijs en de opvoeding der jeugd op de parochie te behartigen :

1. Na de 1e schooldag zullen de respectieve schooloverheden met elkaar een bespreking houden over de schoolbevolking teneinde de meest gunstige regeling te overwegen voor het behoud of het vermeerderen van het aantal klassen.
2. De absolute wil der ouders dient gerespecteerd bij vrije schoolkeuze. Nochtans zal na overleg tussen beide besturen een uiterste inspanning worden gedaan door de schooloverheden om de ouders te overtuigen voor de oplossing voorgesteld door bedoelde overheden.
3. Het 1e leerjaar blijft best in één en dezelfde klas in de zusterschool behalve de uitdrukkelijke wil der ouders.
4. Het is niet gewenst dat meisjes in de gemeenteschool de lessen volgen.
5. De respectieve schooloverheden zullen ijveren voor de bloei van beide scholen en verbinden er zich toe geen leerlingen te ronselen ten nadele van de andere school der parochie.
6. Het 2e leerjaar jongens blijft best de eerste dagen in de zusterschool. Na bespreking punt 1 zal door deze overheden worden uitgemaakt waar deze kinderen thuis horen, voor de meest gunstige regeling voor beide scholen.

Voor akkoord.

Voorz. Schoolcomité,
R. De Rijcke.

De burgemeester,
A. Vleeschouwer.

Bestuurster,
B. Jacobs.

Schoolhoofd,
O. Van der Elst.

In 1959 krijgt de school een nieuwe naam en heet nu : "Gesubsidieerde vrije gemengde lagere en kleuterschool". De school wordt vanaf de inwerkingtreding van het Schoolpact gesubsidieerd door de Staat.
Dank zij de betoelaging en ook grotendeels met de opbrengsten van de jaarlijkse schoolfeesten, ingericht door het oudercomité, heeft de school de laatste twintig jaar heel wat kunnen ondernemen. We willen de voornaamste verwezenlijkingen op een rijtje zetten.

- Tijdens de grote vakantie van 1961 werden de oude steenkoolkachels vervangen door een moderne verwarmingsinstallatie.

- De school schafte zich in september 1963 een Gestetner stencileermachine aan zodat heel wat afschrijfwerk voor de kinderen kon vermeden worden.

- In de loop van het schooljaar 1965 werd op initiatief van Pastoor Houtman de kloosterzaal gans in een nieuw kleedje gestoken. Het werd een polyvalente zaal die vooreerst gebruikt wordt door de school als turnzaal en een gedeelte dat kan afgesloten worden als eetzaal voor de middagblijvers. Anderzijds kunnen de verenigingen van Okegem de zaal afhuren voor hun vergaderingen, tentoonstellingen, toneelvoorstellingen e.d. Kortom de kloosterzaal is zowat de laatste jaren een soort cultureel centrum van de parochie geworden.

Voor 1970 kunnen we de bouw van een moderne sanitaire inrichting vermelden.
Verder werden ook nog de zware betondallen van de speelplaats weggenomen en kreeg deze een mooie bevloering.
Alle houten ramen van de klasvensters werden vervangen door alluminium ramen die waarschijnlijk de tand van de tijd zullen trotseren.
De laatste grootste verwezenlijking is de bouw van een moderne keuken. In een ruimte onder het afdak van het zijgebouw is nu een keuken geïnstalleerd waarin voor de schoolkinderen koffie kan gezet worden en waar de vrouwen-

vereniging hun kooklessen kunnen organiseren.

Maar de zeventiger jaren zijn ook nefast geweest voor de eens zo bloeiende dorpsschool.
Als we de bevolkingstabel van de laatste tienjaar bekijken stellen we een dalende lijn vast, en hierdoor staat de school voor een moeilijke periode.
De directie is van oordeel dat de 3e graadklas niet meer haalbaar is en beslist daarom de school open te stellen voor jongens en meisjes die tot en met het vierde leerjaar kunnen blijven.
Bij aanvang van het schooljaar 1977-78 besluit de directie tenslotte tot de fusie van haar school met een andere school, wordt vanaf 1 oktober 1977 wijkschool en houdt van af dat ogenblik op een zelfstandige school te zijn.
Hierna vindt u de tekst van de genomen beslissing.

Beslissing van een Inrichtende Machtoverdracht houdende overdracht van een school aan een andere school omvorming tot wijkafdeling.

- De Raad van Beheer van de V.Z.W. Katholieke Scholen Regio Ninove
  inrichtende macht van de
  - gesubsidieerde Vrije Lagere Meisjesschool school 1 gelegen te Meerbeke, Hallebaan Noord 1

    en

    gesubsidieerde vrije gemengde Lagere Kleuterschool school 2 gelegen te Okegem, Dorp 2

in vergadering bijeengekomen op 30.9.1977 beslist :

1. De gesubsidieerde vrije gemengde Lagere en Kleuterschool gelegen Dorp 2 Okegem wordt als zelfstandige school opgeheven en gevoegd bij de gesubsidieerde vrije lagere meisjes- en kleuterschool gelegen te Meerbeke, Hallebaan Noord 1 met behoud van de vestigingsplaats als wijkafdeling voor het kleuter- en lager onderwijs.

2. De vastbenoemde leerkrachten (1) aan de voormalige gesubsidieerde lagere en kleuterschool 2 worden lid van het personeel van de gesubsidieerde vrije lagere en kleuterschool 1 gelegen Meerbeke, Hallebaan 1 met behoud van een betrekking van onderwijzeres.

Deze beslissing heeft uitwerking op 1.10.1977.

Opgemaakt te Ninove in 23 exemplaren.

Voor het Schoolcomité van de inrichtende macht.

De Vleeshouwer André.

---

(1) Mevr. Van Laethem - Galle Ghislaine
Mevr. Van Keer - Appelmans Jos.
Mevr. De Rouck - De Winter Nelly
Mevr. Debbaut - De Vos Jeanine
Mevr. Persoons - Van Nuffel Denise
Mevr. Janssens - Vetsuypens Gertrude
Mej. Beerens Roza (Zuster Patricia).

Slotbeschouwing.

De dorpsscholen hebben heel wat meegemaakt in de loop van hun bestaan.
In de eerste jaren na de 2e wereldoorlog leek het alsof ze voor altijd waren afgeschreven : meer en meer kinderen gingen naar grotere scholen in de stad. Het kwam zelfs zo ver dat vele dorpsscholen gewoon ten dode waren opgeschreven, dat de leerkrachten in de dorpsschool ontmoedigd en misnoegd waren. Ze hadden de indruk dat hun werk niet meer gewaardeerd werd en dat ze als een soort tweederangsleraars beschouwd werden.
In de jaren 60 kwam hierin gelukkig een kentering : in verschillende Vlaamse regio's ging men zich met de dorpsschool bezig houden. Uitgaande van het principe dat voor jongere kinderen het leer- en leefmilieu in zo'n grote mate mogelijk moeten samenvallen, lag het in hun bedoeling de school die voor de kinderen "binnen voetbereik" lag te verdedigen en te herwaarderen.
De scholen kregen een betere uitrusting, er werd voor gezorgd dat het personeel met enthousiasme werkte, de ouders kregen meer inspraak en het vertrouwen keerde terug.

Na de fusies van de gemeenten is het nodig de actie voor een goede dorpsschool in een breder perspectief te plaatsen.
We stellen vast dat de laatste jaren de belangstelling toeneemt voor de relaties tussen de mensen die één gemeenschap vormen.
We ontdekken opnieuw het belang van het buurt- en dorpsleven en het streven naar "kleinschaligheid" is vrij algemeen.
Tevens breekt langzamerhand het inzicht door dat de basisschool als infrastruktuur en als gemeenschap ingeplant dient te zijn in de gemeenschap waartoe ze behoort.
Dan kan ze trouwens veel meer zijn dan alleen maar leerinstituut : ze kan ingeschakeld worden in het socio- culturele leven van de parochie of van het dorp.
In de dorpsschool tenslotte kan het kind in zijn vertrouwde

omgeving blijven onder de hoede van leerkrachten die zijn omgeving en karakter kennen, die geregeld contact met zijn ouders kunnen hebben in één woord, die werkelijk tot zijn leermilieu behoren.

J. Van der Speeten.

Bijlage 1 : Wet op het Lager Onderwijs (20 september 1884).

Art. 9 : Geen enkele vrije lagere school kan worden aangenomen indien zij zich niet onderwerpt aan de volgende voorwaarden :

1. de school moet in een behoorlijk lokaal gevestigd zijn ;
2. de leden van het onderwijzend personeel moeten ten minste voor de helft gediplomeerd zijn of het examen hebben afgelegd waarvan gesproken wordt in het voorgaande artikel. (Zijn ontslagen van het examen diegene die vóór de tegenwoordige wet het bestuur gehad hebben van ene gemeenteschool of van ene aangenomen school.)
3. Indien het onderwijs in den godsdienst deelmaakt van het programma zal dit onderwijs gegeven worden in het begin of op het einde der schooluren. De kinderen, wier ouders het zullen vragen, zijn niet verplicht dit onderwijs bij te wonen.
4. Het programma van het onderwijs zal de stoffen bevatten in par. 1 van artikel 4 opgesomd.
   (Het lager onderwijs bevat noodzakelijk het lezen, het schrijven, de grondbeginselen der rekenkunde, het wettig stelsel van maten en gewichten, de grondbeginselen der franse, vlaamse of duitse taal, de aardrijkskunde, de geschiedenis van België, de grondbeginselen der tekenkunst, den zang en de gymnastiek, het bevat daarenboven voor de meisjes het naaldenwerk en voor de jongens in de landelijke gemeenten, begrippen over den landbouw.)
5. De aangenomen school moet onderworpen zijn aan het beheer van toezicht door de Staat.
6. Zij moet de behoeftige kinderen aanvaarden zonder andere vergoedingen te kunnen eisen.
7. Het getal der schooluren zal niet minder mogen zijn dan 20 u per week, buiten den tijd die opzettelijk gewijd is aan het onderwijs van den godsdienst en van de zedenleer. Een tafel het gebruik van den tijd aanduidende zal in de school aangeplakt worden.

Geene enkel vrije lagere school zal toelagen kunnen genieten van den Staat, van de provincie indien zij de voorwaarden niet vereenigt, die door het tegenwoordig artikel voor de aanneming vereist worden.
Indien de overheid, die de school bestuurt, weigert zich aan de wet te onderwerpen of de misbruiken te weren, worden de toelagen van de gemeente, de provincie en den Staat ingetrokken.

Bijlage 2 : Overeenkomst voor de heraanneming der vrije, gemengde, lagere school te Okegem.

Tusschen het College van Burgemeester en Schepenen der gemeente Okegem vertegenwoordigd door Jan Van Den Berghe, burgemeester en Georges Van Damme, gemeentesecretaris ter eene en Jules Cnockaert, Leon Van Den Steen, Louise Dumon, Pelagie Van Holder, beschermers, bestuurders der lagere, private, gemengde school, bestuurd door Louise Dumon ter andere zijde is de volgende overeenkomst besloten geworden door den gemeenteraad en door het gouvernement erkend overeenkomstig de wettelijke voorschriften

Art. 1 : De gemeenteraad van Okegem neemt aan voor een tijdverloop van tien jaren voormelde school bestuurd door Juff. L. Dumon, te rekenen van eersten October negentien honderd acht en twintig.

Art. 2 : De bovenvermelde school is en blijft onderworpen voor heel den duur der aanneming, aan de voorwaarden opgesomd in het artikel 15 der organieke wet van het lager onderwijs en aan de verbintenissen vermeld in den staat van inrichtingen, gevoegd bij de tegenwoordige overeenkomst.

Art. 3 : Het bestuurscomiteit der school houdt zich het recht voor, aan de tegenwoordige samenstelling van het onder-

wijzend personeel, binnen de perken der wettelijke schikkingen, welkdanige wijzigingen te brengen dat het noodzakelijk zal oordeelen.
Gezegd bestuur mag geene klas afschaffen zonder toestemming der gemeente. Als ten gevolge der vermeerdering van het getal leerlingen, het tot stand brengen van eene of meer nieuwe klassen noodzakelijk wordt erkend door het staatstoezicht, verklaart de gemeenteraad, de nieuwe aldus ingerichte klassen aan te nemen op de voorwaarden bepaald voor de bestaande klassen. Deze aanvullende aanneming zal eindigen te gelijkertijd als de voorname aanneming.

Art. 4 : Het bestuurscomiteit verbindt zich te vermijden of te onderdrukken in de school, alle misbruik zoowel wat hem betreft als wat aangaat de personen geplaatst onder zijn gezag en te vervangen diegenen der leden van zijn personeel die gebeurlijker wijze te kort schieten aan de gewoonten van orde of, door hun gedrag, de waardigheid hunner bediening zouden in gestellen ; alles onder de bekrachtiging van gesteld door het laatste alinea van voormelde artikel der wet.

Art. 5 : Het College van Burgemeester en Schepenen houdt zich het vermogen voor de aangenomen school te bezoeken, ten einde ze te verzekeren of de schikkingen der tegenwoordige overeenkomst getrouw worden nageleefd. De bezoeker zal zich onthouden opmerkingen te maken aan het onderwijzend personeel, en zal die doen in afwezigheid der leerlingen.

Art. 6 : De gemeente zal betalen :
1.A Aan de bestuurster der aangenomen school voor het eigenlijk gezegde schoolgerief 8 frank per leerling recht hebbende, luidens de organieke wet op de kosteloosheid dezer leveringen of de gunst genietende.
B. Voor grondstoffen van den leergang van naai- en breiwerk 4 frank per meisje recht hebbende op de

kosteloosheid dezer leveringen. De vergoedingen betreffende het schoolgerief zullen gemandateerd worden in den loop van het tweede kwartaal van het schooljaar, in evenredigheid van het getal leerlingen recht hebbende op de kosteloosheid der leveringen, die de leergangen der school bijgewoond hebben of bijwonen, gedurende ten minsten eenen trimester. De bestuurster der aangenomen school zal op het einde van den eersten trimester van het schooljaar aan het gemeentebestuur de aanduiding overmaken van het getal recht hebbenden die de school bijgewoond hebben gedurende dezen trimester de de bewijsstukken der uitgaven gedaan voor den dienst der schoolleveringen.
Als de aangenomen school bijgewoond wordt door leerlingen facultatievelijk aangenomen door den gemeenteraad tot het kosteloos genot van het schoolgerief, zullen vergoedingen, berekend volgens deze regelen insgelijks betaald worden aan de bestuurster van het gesticht uit hoofde der bedoelde leveringen.
C. - Voor reiniging en onderhoud van schoollokalen en schoolmeubelen : 50 fr. per klas.
- Voor verwarming der schoollokalen 300 fr. per klas.

Art. 7 : De schooltoelagen door de provincie en den staat toegekend uit hoofde van de aangenomen school, zullen gestort worden in het bijzonder fonds van den gewonen dienst van het lager onderwijs vermeld in het art. 22 der wet.
Echter als het getal der voordeelen verleend door de gemeente aan de aangenomen school, in uitvoering der voorschriften van de organieke wet van het lager onderwijs en van de tegenwoordige overeenkomst er onder begrepen, gebeurlijke wijze, de waarde verbeeld door het kosteloos genot van een gemeentelijk lokaal en mobilier (huurwaarde) verviel beneden het bedrag der toelagen verleend door de provincie en den staat, voor het onderhoud der inrichting, zou

het overschot gestort worden in de kas van het aangenomen gesticht.

Art. 8 : In het voorkomend geval zal het bedrag der schoolgelden van solvabele kinderen geïnt worden door de zorgen van de bestuurster der aangenomen school ten voordeele van dit gesticht.

Art. 9 : Het contract van aanneming op 23 september 1920 aangegaan verliest na goedkeuring dezer, alle kracht van uitwerksel.

Alsdus gedaan en vastgesteld in dubbel in het gemeentehuis van Okegem, den 19 juli 1929.

Voor het College van Burgemeester en Schepenen.

De secretaris, G. Van Damme

De Burgemeester, J. Van Den Berghe

De Beschermers, bestuurders.

Gezien en goedgekeurd met de bijlagen in zitting van den gemeenteraad van Okegem, den 19 Juli 1929.

Van wege den raad.

De secretaris, G. Van Damme

De Burgemeester, J. Van Den Berghe

Bijlage 3 : Personeel van de Lagere School.

1. Zusters.

Zuster Gertrude	(Annette Van Cauwelaert)	van	1894	tot	1915
Zuster Clotilde	(Odile De Jonge)	van	1900	tot	1903
Zuster Hubertine	(Maria De Bruyn)	van	1901	tot	1906
Zuster Agnes	(Helena Thollenbeek)	van	1915	tot	1918
Zuster Estelle	(Marguérite Dierickx)	van	1918	tot	1920
Zuster Colette	(Marie Van den Houten)	van		tot	1925
Zuster Angèle	(Louisa De Medts)	van	1920	tot	1924
Zuster Amelie	(Louise Dumon)	van	1923	tot	1933
Zuster Madeleine	(Martha Selschotter)	van	1933	tot	1939
Zuster Constance	(Justine Hoedenaken)	van	1939	tot	1956
Zuster Christine	(Berlindis Jacobs)	van	1956	tot	1963
		en			
		van	1965	tot	1968
Zuster Hubertine	(Irma Van de Perre)	van	1968	tot	1977

2. Onderwijzeressen.

Juffr. Leonie Maersschand		van	1911	tot	1917
Juffr. Maria Boessaert		van	1917	tot	1919
Juffr. Amata Vermeulen		van	1920	tot	1923
Juffr. Thérèse Van Cotthem		van	1923	tot	1957
Juffr. Germaine Van der Mijnsbrugge		van	1925	tot	1926
Juffr. Germaine Broeckaert		van	1926	tot	1958
Juffr. Alberta Buyl		van	1930	tot	1962
Juffr. Julienne Muylaert		van	1951	tot	
Juffr. Ghilaine Galle		van	1952	tot	1956
		van	1963	tot	
Juffr. Yolande Van Damme		van	1956	tot	1961
Juffr. Magda De Deyn		van	1958	tot	1963
	(schoolhoofd)	van	1963	tot	1965
Juffr. Leona Lievens		van	1961	tot	1968
Mevr. Van Keer - Appelmans		van	1962	tot	
Mevr. De Rouck - De Winter		van	1970	tot	

3. Bijzondere leermeesteressen.

Mej. Gemma Van der Speeten	(naaldwerk)	van 1955 tot 1956
Mej. Marie Louise Masfranckx	(naaldwerk)	van 1958 tot
Heer Etienne Roobaert	(taakleraar)	van 1977
Mej. Kiekens	(turnlerares)	van 1977

4. Tijdelijk personeel.

(Meer dan drie maand in dienst geweest)

Mevr. Celeste Redant - De Vuyst
Mej. Anita Lammens
Mej. Marie-Helene Leeman
Mej. Christiane De Pauw
Mej. Nicole De Saedeleer
Mevr. Rita Bijl - Corthals
Mej. Lutgart Van Rossem

Bijlage 4 : Personeel van de Bewaarschool.

1. Zusters.

Zuster Livine	(Febronie Van de Sijpe)	van 1894	tot	
Zuster Catherine	(Theresia Lepoutre)	van 1903	tot	1915
Zuster Brigitte	(Maria Thienpont)	van 1907	tot	1920
Zuster Christine	(Maria Mertens)	van 1911	tot	1918
Zuster Febronie	(Clementine Allebosch)	van 1918	tot	1924
Zuster Justine	(Valentine Van Malderen)	van 1919	tot	1921
Zuster Hilaire	(Idalie De Ruyck)	van	tot	
Zuster Anna	(Maria Van der Haegen)	van 1929	tot	1939
		van 1947	tot	1949
Zuster Hilda	(Delphine Barbé)	van	tot	
Zuster Anselma	(Catherine François)	van	tot	
Zuster Julia	(Josefine Baeyens)	van 1929	tot	1950
Zuster Gerarda	(Clementine De Vroede)	van 1947	tot	1956
Zuster Antoine	(Emma Van Damme)	van 1950	tot	1953
Zuster Augustine	(Frederica Van der Schueren)	van 1953	tot	1962
Zuster Jozefa	(Celeste Buyl)	van 1962	tot	1967
Zuster Patricia	(Rosane Beerens)	van 1967	tot	

2. Kleuterleidsters.

Juffr. Godelieve Evens	van 1950	tot	
Juffr. Clara Everaert	van 1955	tot	1960
Juffr. Yvonne Van Belle	van 1956	tot	1960
Mevr. Gertrude Janssens - Vetsuypens	van 1960	tot	
Mevr. Denise Persoons - Van Nuffel	van 1960	tot	
Mevr. Jeanine Debbaut - De Vos	van 1971	tot	
Mevr. Marie-Paule Strick - Callebaut	van 1976	tot	1977

Bijlage 5 : Schoolbevolking van de Lagere School.

schooljaar	ingeschreven leerlingen	J.	M.	aantal klassen
1894-1895	49		49	1
1897-1898	58		58	1
1899-1900	62		62	1
1900-1901	113			2
1910-1911				3
1931-1932	131	12	119	4
1932-1933	143	13	130	4
1933-1934	144	14	130	4
1938-1939	162	25	137	4
1939-1940	148			4
1944-1945	139	12	127	4
1946-1947	128	13	115	4
1949-1950	123	14	109	4
1950-1951	122	20	102	4
1951-1952	139	24	115	5
1952-1953	139	32	107	5
1953-1954	144	35	109	5
1954-1955	138	35	103	5
1955-1956	145	37	108	5
1956-1957	138	33	105	5
1957-1958	124	22	102	5
1958-1959	106	15	91	4
1959-1960	105	16	89	4
1960-1961	112	24	88	5
1961-1962	117	29	88	5
1962-1963	120	31	89	5
1963-1964	93	23	70	5
1964-1965	107	33	74	5
1965-1966	112	24	88	4

schooljaar	ingeschreven leerlingen	J.	M.	aantal klassen
1966-1967	97	25	72	4
1967-1968	80	22	58	4
1968-1969	62	20	42	4
1969-1970	53	16	37	4
1970-1971	80	29	51	4
1971-1972	81	33	48	4
1972-1973	89	37	52	4
1973-1974	88	35	53	4
1974-1975	86	28	58	4
1975-1976	85	33	52	4
1976-1977	74	29	45	4
1977-1978	70	23	47	4
1978-1979	75	33	42	4

Zusters die in het klooster van Okegem verbleven hebben.

Zuster Amanda (Alexandrina De Winne)
Zuster Stephanie (Eugénie De Roeck)
Zuster Marcella (Charlotte Van der Roost)
Zuster Cécile (Marie-Louise Van Damme)
Zuster Majella (Bertha Van Bever)
Zuster Euphrasie (Maria Sterckx)
Zuster Alphonsa (Adèle Van der Straeten)

Zusters van de Heilige Harten, afkomstig van Okegem.

Zuster Celeste (Celine Van der Speeten)
° Okegem 14 maart 1880
geprofest 30 juli 1901
+ Ruiterskerk 8 juli 1945

Zuster Raphaëlle (Rosalie Van Cotthem)
° Okegem 28 augustus 1888
geprofest 10 april 1912
+ Ninove 3 oktober 1959

Zuster Stephanie (Eugenie De Roeck)
° Pamel 28 april 1891
geprofest 24 september 1913
+ Ninove 2 oktober 1947

Zuster Edouarda (Christine Vernaillen)
° Okegem 10 augustus 1894
geprofest 19 september 1921
+ Ninove 29 maart 1971

Zuster Pauline (Josephine Van den Brande)
° Okegem 29 oktober 1888
geprofest 6 januari 1924
+ Denderwindeke 9 april 1975

Zuster Gabrielle (Octavie Vernaillen)
° Okegem 9 oktober 1901
geprofest 6 januari 1924
+ Ninove 30 augustus 1962

Zuster Suzanne (Léonie Vernaillen)
° Okegem 13 september 1904
geprofest 12 september 1926
+ Ninove 19 augustus 1971

Zuster Hubertine (Irma Van de Perre)
° Okegem 24 september 1913
geprofest 31 augustus 1936
verblijft te Ninove

Zuster Francine (Célestine Van den Broeck)
° Okegem 7 juli 1909
geprofest 26 augustus 1934
verblijft te Denderwindeke

Zuster Celine (Rosalie Vernaillen)
° Okegem 26 juli 1911
geprofest 13 september 1937
+ Ninove 28 januari 1965

Zuster Bernarda (Clemence Van der Speeten)
° Okegem 25 januari 1902
geprofest 25 september 1938
+ Ninove 3 juni 1964

Zuster Roberta (Edith Van der Speeten)
° Okegem 29 januari 1920
geprofest 18 september 1942
verblijft te Ninove

Zuster Margaretha (Adeline Van der Speeten)
° Okegem 1 juli 1915
geprofest 6 september 1943
verblijft te Ninove

Zuster Fabienne (Maria Gies)
° Okegem 25 maart 1923
geprofest 29 oktober 1944
verblijft te Ninove

Zuster Hieronyma (Clara Van den Broeck)

° Okegem 6 januari 1913

geprofest 26 mei 1946

verblijft te Ninove

Zuster Marie Martine (Alma Staels)

° Okegem 30 juli 1927

geprofest 1 juli 1956

verblijft te Ninove

Zuster Raymonda (Raymonda Ricour)

° Okegem 24 juni 1949

geprofest 4 mei 1974

verblijft te Ninove

KRINGNIEUWS

1. Ledenwerving 1979.

Het bestuur wil langs deze weg heel speciaal de ereleden danken die de Heemkring met een milde bijdrage hebben bedacht. Door hun steun, die tevens een aanmoediging betekent, kan de kring aan de speciale uitgaven meer aandacht besteden.

Ereleden 1979 :

Okegem : De Vos Rudi, De Jonge Luc, Servranckx Johny en Ghysels Hubert.

Ere-notaris Van den Berghe K. (Ninove), Cornelis Maurice (Gent), De Roose Herman (Denderleeuw), De Roeck Wilfried (Steenhuize), Derideaux Lodewijk (Roosdaal), Minner Omer (Aalst), E.H. M. Van der Speeten (Kallo), E.H. E. Van de Perre (Sint-Niklaas) en advokaat J. Wijnant (Liedekerke).

2. Week van het Bos.

Het Bestuur van Waters en Bossen, de Vlaamse Bosbouwvereniging, het Onderzoekscentrum voor Bosbouw van de R.U.G. e.a. willen met de organisatie van de Week van het Bos - van 1 tot 7 oktober 1979 - een gelegenheid bieden om het bos in Vlaanderen te leren kennen en de waarde ervan voor de samenleving te beklemtonen.

Verenigingen, scholen en gemeentebesturen worden uitgenodigd om op het plaatselijk vlak initiatieven te nemen die de weg naar het bos en de natuur openen.

Het stadsbestuur van Ninove liet zich niet onbetuigd en liet zopas de brochure "Het Neigembos" van de pers komen.

Deze handige brochure samengesteld door Luc De Smet, natuurgids e.a. bevat heel wat gegevens over het Neigembos : o.m. de historiek, uittreksels uit het dossier dat de klassering heeft ingeleid, beschrijving van het wandelpad enz. ...
Deze brochure, die we de leden graag aanbevelen, kan verkregen worden op de socio-culturele dienst van de Stad Ninove (Dreefstraat 21).

3. Nog beschikbare uitgaven van Heemkring Okegem.

Het gebeurt vaak dat nieuwe leden naar de vorige uitgaven vragen. Tot onze spijt moeten we dan meedelen dat die gedeeltelijk uitgeput zijn. Hierna vindt U wat nog verkrijgbaar is op het secretariaat (Astridbaan 9)

- Annalen 1975 : 132 j. gemeentelijk onderwijs — uitgeput
- Mededelingen 1976 : nrs. 1 en 2 — te verkrijgen
  nr. 3 — uitgeput
- Annalen 1976 : Overzicht van de verkiezingen — te verkrijgen
- Mededelingen 1977 : nrs. 1 - 2 - 3 — uitgeput
- Annalen 1977 : Herinneringen aan Okegem I — te verkrijgen
- Mededelingen 1978 : nr. 1 — uitgeput
  nrs. 2 en 3 — te verkrijgen
- Annalen 1978 : Herinneringen aan Okegem II — te verkrijgen

4. Toemaat.

In bijlage vindt U een mooie foto van de handschoennijverheid te Okegem.
Eigenlijk had deze foto in het eerste nummer moeten verschijnen, maar de drukke bezigheden in de drukkerij lieten dit niet toe.

1 Van Vaerenberg Elodie
2 Broeckaert Celestine
3 De Vos Gustaaf
4 Baeyens Adele
5 Van der Speeten Ida
6 Duyck Alice
7 Vernaillen Leonie
8 Van de Perre .....
9 Broeckaert Amelie
10 Schoup Clara
11 Cobbaert Emma
12 Van de Perre .....

1 2
5
3 4 6 7 8 9 10
11 12

Handschoennijverheid te Okegem

Deze foto, genomen aan de voorgevel van het oud-gemeentehuis (hoek Dorpplaats - Burgemeester Couckstraat) rond 1910, stelt een groep meisjes en vrouwen voor die voor uitgever Gustaaf De Vos-Schoup werkten. Op de voorgrond een naai- en stikmachine.